

EIROPAS PARLAMENTS

SPECIALIZDEVUMS

EIROPADOME
2005. gada 22. un 23. martā
Briselē

PRIEKŠSĒDĒTĀJA DŽUZEPA BORRELLA FONTELLESA RUNAS
PREZIDENTŪRAS SECINĀJUMI

01/S-2005

Prezidentūras ģenerāldirektorāts

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA

EIROPAS PARLAMENTA PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA 2005. GADA 22.-23. MARTA EIROPADOMĒ

Cienījamās dāmas un godātie kungi, Eiropadomes locekļi!

Tā sauktā pavasara Eiropadome sniedz iespēju izvērtēt paveikto Lisabonas stratēģijas – kā mēs to dēvējam – īstenošanā un noteikt tās nākamās posmus.

Šis ne visai saprotamais nosaukums apzīmē mūsu pūles padarīt konkurētspējīgu mūsu ekonomiku, nekaitējot Eiropas sociālajam modelim vai videi.

Pilsoņiem ir jāsaprot mūsu rīcības mērķis, it īpaši tagad, kad ir sācies Konstitūcijas ratifikācijas process. Viņiem ir jāsaprot, kāpēc Eiropas dimensija ir jāuzskata par priekšrocību, nevis ierobežojumu un traucēkli labklājībai un solidaritātei. Mūsu pienākums ir to ne tikai izskaidrot, bet arī pierādīt.

Ž. K. Junkers (*Jean-Claude Juncker*) izteicās, ka Lisabonas stratēģijas rezultāti ir “bēdīgi”. Pēc dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta pārstāvju uzklaušīšanas pagājušonedēļ Briselē notikušajā sanāksmē jāatzīst, ka mums, saudzīgi izsakoties, darāmā vēl ir daudz.

Piecpadsmit dalībvalstu pārstāvji noteica “Lisabonas mērķus” laikā, kad interneta bums bija sasniedzis kulmināciju. Mērķu bija pārāk daudz, tie bija pārāk izplūduši, stratēģijas īstenošanu (Eiropas Savienības un dalībvalstu) lomas nebija pietiekami skaidri definētas vai arī gluži nevajadzīgi noteiktas pārāk precīzi. Izaugsmes prognozes bija pārlietu optimistiskas. Šodien mēs atzīstam, ka attiecībā uz diviem galvenajiem mērķiem – nodarbinātību un inovācijas spēju mūsu mērķi nav sasniegti un mēs tālu atpaliekam no vadošajiem partneriem.

Kas jādara Eiropas Parlamentam, lai palīdzētu sniegt jaunu impulsu 25 dalībvalstu kopīgajai darbībai?

Pirmām kārtām 9. maijā, pateicoties visu attiecīgo Parlamenta komiteju labi koordinētajiem politiskajiem centieniem, Parlaments ar ļoti izteiktu balsu vairākumu pieņēma rezolūciju, kas sevī ietver dažādās politiskās nostādnes un dalībvalstu bažas.

Šajā rezolūcijā jūs varat izlasīt dažus vienkāršus vēlējumus, un to vidū ir šādi.

- Ir jāsaglabā līdzsvars starp trim pīlāriem – konkurētspēju, sociālo jomu un vidi. Išajā sakarībā man sevišķi patika tēls, ko Ž. K. Junkers izmantoja nesen sarīkotajā parlamentu tikšanās reizē, proti, viņš runāja nevis par lielu Ziemassvētku eglī, bet mazu eglīti ar dažiem rotājumiem – ja viens no tiem nokrīt, var sagāzties arī pati eglīte.

PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA

- Lisabonas stratēģija jāīsteno ar dalībvalstu līmenī izstrādātu rīcības plānu palīdzību, un katrā dalībvalstī valdības iecelts ministrs ir atbildīgs par koordināciju. Kā teicis Komisijas priekšsēdētājs Ž.Barrozu (*J.Barroso*), viens no Lisabonas stratēģijas galvenajiem trūkumiem ir tas, ka to pietiekamā mērā nav pārņēmušas dalībvalstis. Tomēr mēs nedrīkstam mazināt Eiropas sniegto pievienoto vērtību.
- Dalībvalstis jāiesaista vajadzīgo pasākumu veikšanā, lai izdevumi par pētniecību un attīstību atbilstu vismaz 3% no valsts kopienākuma, lai divkāršotu atbilstīgos Eiropas fondus un lai izveidotu Eiropas līmeņa pētniecības padomi, kas darbotos kā neatkarīga konsultatīva komiteja.
- Jāsekmē vairāku dalībvalstu ierosinātā Eiropas iniciatīva jaunatnei, veicinot Eiropas Jaunatnes pakta pieņemšanu.
- Dalībvalstu un ES budžetiem, kā arī nākamajam finanšu plānam 2007.-2013. g. jāatspoguļo mērķi, pēc kuriem tiecamies.

Jūs zināt, ka Eiropas Parlaments kā viena no budžeta lēmējinstādēm pēdējam jautājumam pievērsī sevišķu uzmanību. Un es nešaubos, ka darbs, ko pašlaik veic pagaidu komiteja, kurai man ir gods būt par priekšsēdētāju, palīdzēs piedāvāt atbilstošu risinājumu nākamajā jūnijā. Atgādināšu, ka attiecībā uz finanšu plānu ir vajadzīga Eiropas Parlamenta un Padomes vienošanās. Ja šo vienošanos nepanāks, pastāv iespēja, ka Eiropas Savienība ilgu laiku netiks ārā no strupceļa un līdzpilsoņos pieaugs neizpratne par to, kāpēc ir tik liela neatbilstība starp izsludinātajiem mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem.

Vides jomā esam paredzējuši ar jums sadarboties, strādājot pie ierosinātās deklarācijas par ilgtspējīgu attīstību, ko paredzēts pieņemt jūnijā. Mēs jau tagad stingri atbalstām skaitļos izteiktos mērķus, kas ietverti jūsu secinājumu projektā.

Pagājušonedēļ Eiropas Parlaments organizēja plašu tikšanos ar aptuveni 130 pārstāvjiem no 25 dalībvalstu parlamentiem, kā arī ar kandidātvalstu pārstāvjiem. Kad uzņēmos rīkot šo pasākumu, es uzskatīju, ka parlamentu sadarbība varētu bagātināt mūsu diskusijas par Lisabonas stratēģiju. Pasākumam bija liela atsauce, un tikpat liela bija dalībnieku vēlēšanās saņemt informāciju, kā arī apņēmība daudz aktīvāk piedalīties šajā procesā, strādājot rokrokā ar savas valsts valdību un sociālajiem partneriem.

Saturīgajās debatēs iezīmējaš pirmās pamatnostādnes.

- Vairums pārstāvju atbalstīja līdzsvara saglabāšanu starp trim pīlāriem, un tikai nedaudzi uzskatīja, ka galvenais ir ekonomikas pīlārs.
- Ļoti nozīmīgi ir rīcības plāni dalībvalstu līmenī.

PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA

- Ļoti piesardzīgi tiek vērtēts viss, kas varētu veicināt fiskālo un sociālo dempingu.
- Daudzi deputāti saistīja Lisabonas stratēģiju, finanšu plānu un Stabilitātes un izaugsmes pakta pārskatīšanu.

Šī tikšanās bija noderīga, un mēs domājam tādas rīkot pirms katras pavasara Eiropadomes. Tā palielināja dalībvalstu, kā arī Eiropas Parlamenta pārstāvju izpratni un piešķīra nozīmīgu parlamentāru dimensiju Eiropas integrācijai.

Nepieciešamība ievērot Lisabonas procesa trīs aspektu līdzsvaru ir saistīta ar ļoti tālejošiem politiskiem lēmumiem. Parlamentiem tajā ir jāiesaistās, jo tiem būs jāpieņem un jāievieš daudzas vajadzīgās reformas.

Cienījamās dāmas un godātie kungi, Eiropadomes locekļi!

Vēlos arī uzsvērt, ka jebkurā stratēģijā, kuras mērķis ir stiprināt mūsu konkurētspēju, galvenais ir Eiropas tiesību aktu kvalitāte.

Eiropas ekonomikas regulatīvajai bāzei jābūt saprotamai, vienkāršai un iespējami mazāk traucējošai. Mēs zinām, ka jebkurš Eiropas līmeņa regulējums aizstāj 25 dalībvalstu likumu sistēmas, kas ir acīmredzams šķērslis iekšējā tirgus sekmīgai darbībai.

Taču Kopienas direktīvām arī jābūt pilnīgi nepieciešamām, tās nedrīkst būt pārāk sīki izstrādātas un tās jātransponē pareizi, nepapildinot ar pārāk daudziem dalībvalstu labojumiem, kas jautājumus var sarežģīt. To ietekme jāizvērtē pirms jebkura lēmuma pieņemšanas un pēc tam regulāri jāpārskata. Izvērtējumam jābūt objektīvam, un mūsu iestādēm šajā nolūkā jāpieņem kopīga metodoloģija.

Tieši šādā kontekstā mēs pagājušajā nedēļā saņēmām Komisijas paziņojumu par labāku likumdošanu, kas izstrādāts saskaņā ar nolīgumu, kuru ir pieņēmušas trīs mūsu iestādes. Katrai iestādei ir jāatzīst, ka labāka likumdošana ir atkarīga no visu trīs iestāžu reālas sadarbības, ko pašreiz ir grūti nodrošināt.

Pirms dažām dienām parlamentu tikšanās reizē, kurā piedalījās Ž. K. Junkers, Ž. Barrozu un G. Ferhoigens (*G. Verheugen*), visas debates nenovēršami caurvija viena ar Lisabonas stratēģiju tieši saistīta tēma — pakalpojumu direktīva. Vēlos teikt dažus vārdus par to. Pirmām kārtām neaizmirsīsim, ka šis teksts ir 2004. gada Eiropas Komisijas priekšlikums, kuru saskaņā ar Līgumiem Eiropas Parlaments un Ministru Padome izvērtēs koplēmuma procedūrā un noteikti grozīs. Līdz ar to tā vēl nav spēkā.

Esmu ļoti norūpējies par lielo neizpratni saistībā ar šo tekstu. Par ko īsti tajā ir runa? Ja tas attiecas uz uzņēmējdarbības veikšanas brīvību, tad jāsaprot, ka šo jautājumu risina jau sen un izcelsmes valsts principu nepiemēro. Ja tas attiecas uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, tad teksts, saudzīgi sakot, ir neskaidrs un nesniedz atbildes uz daudziem jautājumiem. Komisija pati to ir atzinusi Parlamenta plenārsēdes laikā.

PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA

Mums visiem ir jācenšas tas izskaidrot, lai pirmām kārtām panāktu, ka viena Eiropas puse nejutas aicināta cīnīties pret otras puses protekcionisma tendencēm. Un neļausim arī teikt, ka iebildumi pret šo direktīvas projektu nozīmē iebildumus pret Konstitūcijas projektu. Tie abi nav savstarpēji saistīti.

Eiropas Parlamenta tikko sāktās debates būs svarīgas, un tās būs liels parlamentārās demokrātijas sasniegums. Tās dos mums iespēju pamatīgi iedziļināties tekstā, un esmu pārliecināts, ka mūsu grozījumi palīdzēs saglabāt Eiropas sociālo modeli. Mēs sen esam atbalstījuši iekšējā tirgus izveides pabeigšanu, taču tajā pašā laikā mēs noraidām sociālo dempingu. Kā norādīts mūsu rezolūcijā par Lisabonas stratēģiju, mērķis ir panākt “vienotu pakalpojumu tirgu, līdzsvarojot tirgus atvēršanu, sabiedriskos pakalpojumus, kā arī sociālās un patērētāju tiesības”.

Šī līdzsvara noteikšana būtiski ietekmēs politisko lēmumu — būs vajadzīgas demokrātiskas debates un Eiropas Parlaments būs tām atbilstīga diskusiju vieta.

Cienījamās dāmas un godātie kungi, Eiropadomes locekļi!

Norādīšu uz politisko vienošanos, ko panāca ekonomikas un finanšu ministri attiecībā uz Stabilitātes un izaugsmes paktu, kaut arī šīs vienošanās saturu Parlamentā vērtēja atšķirīgi. Šis piemērs liecina, ka, ievērojot pamatkritērijus, kuri lielā mērā nosaka Eiropas Parlamenta darbu, ir iespējams saglabāt elastības pakāpi, kas atspoguļo tādu Eiropas Savienību, kurā katrs var saprast citu rūpes, neapdraudot lietu kopumā. Turklāt Eiropas Parlaments savā 2005. gada februāra rezolūcijā ieteica “Stabilitātes un izaugsmes paktā lielāku uzmanību pievērst ekonomikas sasniegumiem”. Bez šādas vienošanās Savienība nespētu pastāvēt.

Lisabonas stratēģija, finanšu plāns, Stabilitātes un izaugsmes pakts, pakalpojumu direktīvas priekšlikums — šie ir jautājumi, kuru īstenošana iespaidos pilsoņu ikdienas dzīvi. Tas pats attiecas uz paplašināšanos, kuru vajag labāk izskaidrot, lai izceltu ieguvumus no tās. Parlaments gatavojas 13. aprīlī balsot par to, vai dot savu piekrišanu tam, ka pievienojas Rumānija un Bulgārija, un visām tām rūpēm, bez kurām nevar nodrošināt, ka šī jaunā paplašināšanās nozīmēs politisku, ekonomisku un sociālu attīstību visiem. Parlaments arī vēlas cieši iesaistīties uzraudzībā, ko veic Komisija pievienošanās laikā. Tai jābūt īstai uzraudzībai, nevis tikai formalitātei.

Tagad, kad vairākās dalībvalstīs ir sācies Konstitūcijas ratifikācijas process, Eiropai ir jāpiedāvā mūsu līdzpilsoņiem labāka nākotne, ko var panākt, izmantojot jaunu iestāžu sistēmu, Konstitūciju vai pārveidojot ekonomikas, sociālo un vides politiku viņu interesēs.

Visām trijām iestādēm ir jāsadarbjas ar labākiem nosacījumiem. Parlaments ir atzinīgi novērtējis pamatnostādnes, uz kurām Komisija ierosina balstīt savu darbību nākamajos piecos gados. Šāda nostāja, ko papildina mūsu atbalsts priekšlikumiem par Lisabonas stratēģijas termiņa vidusposma pārskatu, apliecina mūsu apņēmību veicināt saprašanos starp iestādēm un darbu, pilnībā sadarbojoties ar Komisiju.

PRIEKŠSĒDĒTĀJA RUNA

Cienījamās dāmas un godātie kungi, Eiropadomes locekļi!

Luksemburgas prezidentūrai ir jāveic īsts šķēršļu skrējiens.

Vienošanās par Stabilitātes un izaugsmes paktu dod iespēju pārvarēt pirmo šķērslī. Parlaments ir pārliecināts, ka tāda pati atbildības izjūta un gatavība kompromisiem palīdzēs aktivizēt Lisabonas stratēģiju un sagatavot jūnijā paredzamo vienošanos par mūsu Savienības turpmāko finansēšanu. Liels paldies par jūsu uzmanību.

ooOOoo